

Brussel, 18 juli 2016
(OR. en)

11346/16

ENV 506
FIN 484
MAR 201
AGRI 422
FSTR 47
FC 38
REGIO 59

RESULTAAT BESPREKINGEN

van: het secretariaat-generaal van de Raad

d.d.: 18 juli 2016

aan: de delegaties

nr. vorig doc.: 10642/16 ENV 454 FIN 403 MAR 182 AGRI 371 COEST 176 FSTR 34
FC 28 REGIO 41

Betreft: Speciaal verslag nr. 3/2016 van de Europese Rekenkamer, getiteld
"Bestrijding van eutrofiëring in de Oostzee: meer en doeltreffender
maatregelen nodig"
- Conclusies van de Raad (18 juli 2016)

In bijlage dezes gaan voor de delegaties de conclusies van de Raad over Speciaal verslag nr. 3/2016 van de Europese Rekenkamer, getiteld "Bestrijding van eutrofiëring in de Oostzee: meer en doeltreffender maatregelen nodig", die de Raad op 18 juli 2016 in zijn 3481e zitting heeft aangenomen.

**Speciaal verslag nr. 03/2016 van de Europese Rekenkamer, getiteld
"Bestrijding van eutrofiëring in de Oostzee: meer en doeltreffender maatregelen nodig"****- Conclusies van de Raad -**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE:

HERINNEREND AAN de kaderrichtlijn mariene strategie ¹, de kaderrichtlijn water (KRW) ², de nitratenrichtlijn ³, de richtlijn inzake de behandeling van stedelijk afvalwater ⁴, de EU-strategie voor het Oostzeegebied (EUSBSR) en het Verdrag van Helsinki ter bescherming van het mariene milieu in het Oostzeegebied (HELCOM), die alle bepalingen bevatten om een goede milieutoestand te bereiken, de waterkwaliteit te verbeteren en de nutriëntentoevoer terug te dringen;

1. IS INGENOMEN MET Speciaal verslag nr. 03/2016 van de Europese Rekenkamer;
2. NEEMT ER NOTA VAN dat de controle is uitgevoerd bij acht lidstaten die aan de Oostzee grenzen, waarvan vier pas in 2004 tot de EU zijn toegetreden (Polen, Estland, Letland en Litouwen);
3. STELT VAST dat het economisch potentieel van een gezonde Oostzee met functionerende ecosystemen in een recent verslag ⁵ geraamd wordt op 550.000 banen en 32 miljard euro toegevoegde waarde, uiterlijk in 2030;

¹ Richtlijn 2008/56/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het beleid ten aanzien van het mariene milieu (PB L 164 van 25.6.2008, blz. 19).

² Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (PB L 327 van 22.12.2000, blz. 1).

³ Richtlijn 91/676/EEG van de Raad van 12 december 1991 inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen (PB L 375 van 31.12.1991, blz. 1).

⁴ Richtlijn 91/271/EEG van de Raad van 21 mei 1991 inzake de behandeling van stedelijk afvalwater (PB L 135 van 30.5.1991, blz. 40).

⁵ "Turning adversity into opportunity - A business plan for the Baltic Sea" van augustus 2013, dat in opdracht van het WWF is opgesteld.

4. BENADRUKT dat eutrofiëring voor alle oeverstaten van de Oostzee het belangrijkste milieuprobleem is, en ONDERSTREEPT dat alle landen die bijdragen tot de eutrofiëring van de Oostzee, inspanningen moeten leveren en alomvattende maatregelen moeten nemen om eutrofiëring tegen te gaan en de waterkwaliteit in de Oostzee te verbeteren;
5. MERKT OP dat, hoewel er acties zijn ontplooid om de nutriëntentoevoer te beperken en er sinds het eind van de jaren '80 een dalende trend van de nutriëntentoevoer wordt waargenomen, er in de komende jaren meer maatregelen nodig zijn ter bestrijding van eutrofiëring in de Oostzee, ook op regionaal niveau;
6. IS in dit verband VERHEUGD over het actieplan voor de Oostzee (BSAP), dat in 2007 in het kader van HELCOM is overeengekomen, dat voorlopige, landspecifieke eisen inzake de terugdringing van de nutriëntentoevoer bevat, en dat in 2013 is herzien; Merkt op dat in de strategie voor 2009 rekening wordt gehouden met dit actieplan;
7. ONDERSTREEPT dat de uitvoering van de maatregelen als vervat in de stroomgebiedbeheerplannen (SGBP) krachtens de kaderrichtlijn water (KRW), essentieel is voor een betere waterkwaliteit; IS VAN OORDEEL dat, wat het in kaart brengen van de milieudrukfactoren en effecten en van de grootste waterbeheerproblemen betreft, er in de eerste beheerplannen van lidstaten die aan de Oostzee grenzen, een stap vooruit is gezet;
8. ONDERKENT dat eutrofiëring een zeer complex probleem is, dat wordt veroorzaakt door een overschot aan nutriënten uit diverse bronnen. Voor een doeltreffende bestrijding van eutrofiëring in de Oostzee is het van belang om het gehele spectrum van, en de volledige stroom uit nutriëntenbronnen aan te pakken, rekening houdend met de natuurlijke omstandigheden van de Oostzee;

Uitvoering door de lidstaten van de terugdringing van de nutriëntentoevoer naar de Oostzee

9. MERKT OP dat het verslag erop wijst dat in de stroomgebiedbeheerplannen te weinig ambitie wordt getoond en te weinig indicatoren zijn opgenomen m.b.t. de beoogde vermindering van nutriënten: die plannen zijn immers gericht op "basismaatregelen" voor de uitvoering van de EU-richtlijnen over de specifieke activiteiten die nutriëntenverontreiniging veroorzaken, vooral stedelijk afvalwater en landbouw; BEGRIJPT dat de maatregelen van het eerste stroomgebiedbeheerplan vooral waren gericht op het dichten van de kloof tussen de vier lidstaten die in 2004 tot de EU zijn toegetreden, en de andere EU-lidstaten, en dat er bijgevolg vooral "basismaatregelen" werden genomen om de bestaande wetgeving uit te voeren;
10. IS HET EENS met de aanbeveling van de Rekenkamer dat de lidstaten maatregelen en streefdoelen moeten bepalen om de nutriëntenbelasting te doen dalen en aldus de doelstellingen van de kaderrichtlijn mariene strategie en de KRW te halen, en dat zij de monitoring van de nutriëntenbelasting in hun stroomgebieden en de nutriëntentoevoer naar de Oostzee moeten verbeteren, zodat zij kosteneffectieve maatregelen kunnen nemen ter vermindering van deze nutriëntenbelasting in de toekomst;

Doeltreffendheid van acties om verontreiniging door nutriënten uit stedelijk afvalwater te beperken

11. MERKT OP dat het verslag wijst op een gebrekkige naleving van de richtlijn behandeling van stedelijk afvalwater; DRINGT er bij de Commissie op AAN de lidstaten te ondersteunen bij het verbeteren van de naleving;
12. ROEPT de lidstaten OP om hun afvalwaterinfrastructuur zo efficiënt mogelijk aan te leggen en te exploiteren, ook door waar mogelijk ondersteuning te verlenen bij de aansluiting van huishoudens op het rioleringsnet, en om striktere normen voor nutriënten dan die van de UWWTD vast te stellen, zoals die welke zijn opgenomen in HELCOM-Aanbeveling 28E/5 inzake de zuivering van stedelijk afvalwater, voor effluenten die afwateren in wateren waarin de nutriënten niet zijn teruggedrongen tot een niveau dat in overeenstemming is met de goede toestand zoals beschreven in de kaderrichtlijn water en de kaderrichtlijn mariene strategie.

13. ERKENT dat de uitvoering van de richtlijn inzake de behandeling van stedelijk afvalwater en van de HELCOM-aanbevelingen in aanzienlijke vooruitgang heeft geresulteerd, maar dat er nog ruimte is voor verbetering, bijvoorbeeld door gebruik te maken van innovatieve en kosteneffectieve technologieën voor de verwijdering van fosfor uit afvalwater en door rekening te houden met de doelstellingen en acties van het actieplan voor de circulaire economie ⁶;
14. ROEPT de Commissie OP voort te gaan met het bevorderen van projecten die gericht zijn op de terugdringing van de nutriëntentoevoer naar de Oostzee uit Rusland en Belarus, rekening houdend met de hefboomwerking van EU-financiering;

Doeltreffendheid van acties om waterverontreiniging door nutriënten uit de landbouw te beperken

15. BEGRIJPT de bezorgdheid van de Rekenkamer over de eutrofiëring door de landbouw; MOEDIGT de lidstaten AAN om aan de hand van de informatie uit de stroomgebiedbeheerplannen de juiste nitraatgevoelige zones aan te wijzen;
16. ONDERKENT dat goede waterkwaliteit en het maximaliseren van de landbouwproductiviteit zowel onderling afhankelijk zijn als op gespannen voet staan met elkaar; tussen de vertegenwoordigers van de milieu- en de landbouwsector is, op nationaal en op EU-niveau, derhalve intensievere samenwerking nodig;
17. WIJST EROP dat de plattelandsontwikkelingsprogramma's een nuttig instrument voor de lidstaten zijn om maatregelen ter vermindering van nutriënten uit de landbouw te ondersteunen;

⁶ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, getiteld "Maak de cirkel rond - Een EU-actieplan voor de circulaire economie", COM(2015) 614 final, doc. 14972/15 + ADD 1.

18. ONDERSCHRIJFT de aanbeveling van de Rekenkamer dat de lidstaten adequate grenswaarden vaststellen voor het gebruik van fosfor in de landbouw indien er risico's zijn, dat zij hun nitraatactieprogramma's vaststellen op basis van het meest recente wetenschappelijke bewijs, dat zij de meest relevante agromilieuregelingen met betrekking tot verontreiniging door nutriënten toepassen, en dat zij zich richten op maatregelen waarbij de terugdringing van de nutriëntenbelasting het grootst is;

Toegevoegde waarde van de EU-strategie voor het Oostzegebied

19. ERKENT dat de EU-strategie voor het Oostzegebied het potentieel heeft om de internationale en intersectorale samenwerking en de ontwikkeling van acties ter bestrijding van eutrofiëring verder te versterken;
20. VERZOEKT de Commissie ervoor te zorgen dat projecten op maat in het kader van de EU-strategie voor het Oostzegebied streven naar duurzame groei in de regio, onder meer middels grotere inspanningen om eutrofiëring tegen te gaan en meer steun voor het domein “de zee redden”.
